

Jordvernstrategi for Voss herad

Strategien er basert på NIBIO sin rapport: Grunnlag for jordvernstrategi for Voss herad

Strategien tar for seg føringar og tiltak knytt til arealforvalting (punkt 1 og 2) og haldningsskapande arbeid og praksis i forvaltinga.

Jordvernmål: *Voss herad skal ikkje omdisponera meir enn i gjennomsnitt 7 daa dyrka jord årleg. Jordressursane i Voss herad skal haldast i hevd og ikkje gå tapt. Dette gjeld særleg dyrka jord, men også dyrkbar jord som kan dyrkast opp utan at det påverkar naturmangfaldet negativt.*

1. Jordvern i planar

- 1.1. Det skal ikkje omdisponerast dyrka eller dyrkbar jord til bustader, næring eller fritidsbustader.
- 1.2. Omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord kan berre vurderast i samband med etablering av viktige samfunnsnyttige føremål og kritisk infrastruktur.
- 1.3. Jord som er eigna til produksjon av matkorn, potet og rotgrønsaker skal i utgangspunktet ikkje omdisponerast, uansett føremål. I arealsaker skal sakshandsamar nytta kartlag som syner jordressurs og jordkvalitet for å sikra dette.
- 1.4. Jordressursar som tidlegare er avsett til andre utbyggingsføremål skal vurderast på nytt gjennom planvask. Dersom jorda er avsett til anna enn viktige samfunnsnyttige føremål og kritisk infrastruktur, skal områda som hovudregel takast ut att.
- 1.5. Omsyn til jordvern skal vera med i vurderingsgrunnlaget for alle saker som gjeld arealbruk. Ein skal då vurdere potensialet for framtidig matproduksjon, ikkje dagens produksjonstal.

2. Flytting og kompensering av matjord

- 2.1. Flytting av jord er ikkje ynskjeleg. Men i dei tilfella jord må byggjast ned skal matjorda brukast om att til matproduksjon, anten i nydyrking eller som jordforbetring. Forbetring av innmarksbeite og overflatedyrka jord er betre ressursnytting enn forbetring av fulldyrka jord.
- 2.2. I dei tilfella matjord må flyttast, skal den i størst mogleg grad nyttast innanfor utbyggingsområdet for å avgrensa konsekvensen av utbygginga. Dersom det ikkje let seg gjera, bør den nyttast så nær utbyggingsområdet som mogleg for å redusera masseforflyttinga.
- 2.3. I samarbeid med fylkeskommunen og nabokommunar må det etablerast eit system for handtera flytting av overskotsmassar for å sikra at jordressursane vert nytta att, forhindra mellombels lagring og førebyggja deponering.
- 2.4. Både internt i heradet og eksternt blant entreprenørar må ein byggja kunnskap om sortering av jord og handtering av jordmassar, slik at kvaliteten på jorda i minst mogleg grad går tapt ved flytting.

3. Omsyn til jordressursar i landbruksnæringa

- 3.1. Bygningar og vegar i landbruket skal i utgangspunktet ikkje leggjast på dyrka eller dyrkbar jord. Det skal stillast krav om vurdering av alternative plasseringar.
- 3.2. Løyve til bygging av hus nummer to på garden skal vurderast strengt ut i frå behovet for å ha to generasjonar med i drifta på garden.
- 3.3. Ved behov for nytt våningshus, hus nummer to eller nye driftsbygningar, skal ein prioritera fortetting og kompakt arealutnytting i eksisterande tun.
- 3.4. Ved frådelingar i LNF-område skal dyrka jord og dyrkbar jord som hovudregel ikkje delast frå landbrukseigedomen.

4. Hindra attgroing og jordvern gjennom bruk

- 4.1. Grunneigarar skal halda dyrka jord i hevd og sikra aktiv drift av dyrka areal.
- 4.2. Heradet skal fylgja opp driveplikta for å hindra vidare attgroing.
- 4.3. Det må arbeidast breitt for å halda flest mogleg bruk i drift slik at også marginale areal vert haldne i hevd.
- 4.4. Heradet skal syta for god informasjon om tilskotsordningar og leigeavtar som gjer det meir rasjonelt å driva marginale areal.
- 4.5. Heradet skal bidra til drenering av jord som er hardt råka av auka nedbørsmengder.

5. Sikra matberedskaper og auka produksjonsmangfaldet

- 5.1. Det må leggjast til rette for auka produksjon av poteter, grønsaker, frukt og bær for å sikra eit meir variert landbruk i heradet og for å ta i bruk areal som ikkje er eigna til grovfôrproduksjon.
- 5.2. Det må koma tydeleg fram kva verdiar nedbygging av landbruksareal medfører i form av tapt inntening og tapt matberedskap.
- 5.3. Heradet skal fylgja opp arbeidet med jordvern årleg gjennom arealbarometer og arealrekneskap, og kvart fjerde år gjennom ein ny statusrapport for jordvern.

6. Jordvern i utmark

- 6.1. Heradet skal arbeida for å kartfesta viktige beiteområde i heradet i samband med utarbeiding og rullering av kommunal beitebruksplan.
- 6.2. Ved plassering av nye tiltak i utmark skal det takast omsyn til beitebruk og beitekvalitet.